

Bijlage 3 Notitie Mogelijke inzet (bestemmings)reserves voor grote projecten

Aan: De gemeenteraad van Dalfsen

Van: College van B&W

Betreft: Mogelijke inzet (bestemmings)reserves voor grote projecten

Datum: 5 oktober 2021

Samenvatting

De gemeente Dalfsen heeft een hoge reservepositie en daarmee tevens een uitstekend weerstandsvermogen. Tegelijkertijd zien we een aantal grote projecten op ons afkomen. Onderzocht is of voor de dekking hiervan reserves ingezet kunnen worden.

Op basis van goed financieel beleid moeten structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Het grote nadeel van het inzetten van een bestemmingsreserve is dat er (mogelijk) na verloop van tijd een dekkingsprobleem ontstaat, zodra de bestemmingsreserve is uitgeput. Dit geldt met name indien sprake is van een vervangingsinvestering. Vanuit de gedachte dat structurele lasten worden gedekt met structurele baten is het niet wenselijk dat afschrijvingslasten worden gedekt middels een bestemmingsreserve.

Feit is wel dat er in Dalfsen sprake is van een forse algemene reserve en dat er daardoor mogelijkheden zijn om (een deel van) de Algemene reserve vrij besteedbaar in te zetten als dekking. Belangrijk is dat hiervoor voorwaarden moeten worden gesteld aan projecten / investeringen die in aanmerking kunnen komen evenals voor de inzet en voeding van de reserve. Deze criteria moeten nog worden opgesteld.

Aanleiding

Door de hoge reservepositie is de gemeente Dalfsen in zeer ruime mate in staat om incidentele tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit in gevaar komt. De norm, ratio weerstandsvermogen, die we voor onszelf hebben gesteld is een score van minimaal 2 (uitstekend). In de afgelopen jaren komt deze ratio ruim boven de 2 uit, terwijl er ook bezuinigingen zijn doorgevoerd om een structureel sluitende meerjarenbegroting op te stellen.

Ook bij het opstellen van de PPN 2022-2025 leek het aanvankelijk dat er wederom een ombuigingsoperatie nodig was. Daarom was één van de kader stellende vragen gericht op het uitwerken van nadere voorwaarden voor het inzetten van incidentele middelen (reserves) om structurele lastenverlaging te realiseren. Bij het vaststellen van de PPN 2022-2025 is aan de raad toegezegd te onderzoeken of door het inzetten van reserves uitgaven van grote projecten kunnen worden gerealiseerd.

Om deze vraag te beantwoorden hebben we de regelgeving vanuit Besluit Begroting Verantwoording, de wijze van toezicht door de Provincie en onze eigen regels naast elkaar gezet. Hieruit komt naar voren dat het inzetten van middelen vanuit reserves mogelijk is.

Goed financieel beleid is dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Onze financiële verordening biedt op basis van artikel 9 lid 2 en artikel 11 mogelijkheden om bestemmingsreserves in te zetten voor investeringen waarbij geen sprake is van (toekomstige) vervangingsinvesteringen m.u.v. investeringen > € 100.000 met een looptijd die langer is dan 25 jaar. Dit betekent dat afschrijvingslasten gedekt mogen worden uit een bestemmingsreserve als de bestemmingsreserve aantoonbaar voldoende saldo heeft.

De Provincie beoordeeld of sprake is van een structurele dekking (worden structurele lasten gedekt door structurele baten). De inzet van reserves worden daarbij als structurele bate meegenomen indien de reserve inderdaad voor de komende 4 jaren over voldoende middelen beschikt. Daarnaast kijkt de Provincie ook of de bestemmingsreserve de afschrijvingslasten over de volledige afschrijvingsduur kan dekken.

Conclusie

Daarom is een belangrijke voorwaarde voor het inzetten van een bestemmingsreserve als dekkingsmiddel, dat de bestemmingsreserve aantoonbaar voldoende saldo heeft voor het doel waarvoor de reserve wordt ingezet. Dat betekent dat criteria en / of voorwaarden moeten worden opgesteld voor zowel het doel, de hoogte als de voeding van deze reserve.

Op basis van het huidige ratio weerstandsvermogen en de uitspraak van uw raad over de gewenste ratio kan een deel van de Algemene reserve vrij besteedbaar (ARVB) worden ingezet als initiële basis voor een bestemmingsreserve.

We voorzien een aantal grote projecten in de toekomst, bijvoorbeeld vervanging van kunstgrasvelden, het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs en het Integraal Beleidsplan Openbare ruimte. Hierbij is sprake van grote integrale projecten waarmee mogelijk veel geld is gemoeid. Daarom moeten regels voor de voeding van de reserve worden opgesteld. Tegelijkertijd moeten ook criteria voor grote projecten worden opgesteld om te komen tot een objectieve afweging. Waarbij het uitgangspunt moet zijn dat de afschrijvingslasten als gevolg van de vervangingsinvesteringen op de lange termijn structureel worden gedekt binnen de exploitatie.

Risico

Zoals hiervoor reeds is aangegeven is het uitgangspunt van goed financieel beleid dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Concreet betekent dit dat voor een vervangingsinvestering op het moment van vervanging voldoende dekking voor de afschrijvingslasten aanwezig dient te zijn. Als dat niet het geval is wordt het dekkingsprobleem wellicht naar de toekomst verschoven. Daarom is het noodzakelijk om een aantal zaken nader uit te werken.

Bij investeringen zonder vervangingsplicht ontstaat er na de afschrijvingsduur uiteraard geen probleem.

Vervolg

Doel is om met een nadere uitwerking te komen tot een afwegingskader op welke manier we incidentele middelen in kunnen zetten voor grote projecten die op ons af komen waarin ook de effecten op het weerstandsvermogen worden geëvalueerd.

De volgende onderdelen moeten in de uitwerking in ieder geval worden meegenomen:

- 1) Criteria opstellen om te kunnen toetsen welke investeringen/plannen in aanmerking kunnen en mogen komen;
- 2) Onderzoeken welk doel aan deze bestemmingsreserve moet worden toegekend;
- 3) Inventariseren welke grote projecten er in de komende tijd op ons afkomen;
- 4) Onderzoeken hoe ruimte kan worden gecreëerd voor deze projecten;
- 5) Onderzoeken hoe hoog de bestemmingsreserve moet zijn om de lasten te dekken of inventariseren welk bedrag op basis van de ratio beschikbaar is voor grote projecten
- 6) Doelen en verplichtingen van de verschillende (bestemmings)reserves beoordelen om op basis daarvan eventueel vrije middelen van deze bestaande reserves over te kunnen hevelen naar een bestemmingsreserve grote projecten;
- 7) In beeld brengen of en zo ja welke effecten deze inzet van incidentele middelen heeft op de toekomstige begrotingssaldi en het weerstandsvermogen;
- 8) Onderzoeken of op basis van bovenstaande punten de financiële verordening moet worden aangepast.

Verwachting is deze nadere uitwerking bij de Perspectiefnota 2023-2026 aan te bieden.